

RØD BLOKS NYE BØRNETILSKUD OG FORHØJELSE AF INTEGRATIONSYDELSE VIL MÆRKBART REDUCERE GEVINSTEN VED AT ARBEJDE

26-09-2019

AF CHEFØKONOM MADS LUNDBY HANSEN (21 23 79 52), CHEFKONSULENT CARL CHRISTIAN HEIBERG OG ØKONOM THOMAS DUE BOSTRUP

RESUMÉ

- Regeringen, RV, SF og EL har indgået aftale om 1) et midlertidigt børnetilskud for personer berørt af kontanthjælpsloftet eller integrationsydelsen og 2) højere integrationsydelse for forsørgere.
- Det månedlige ekstra børnetilskud udgør 550-700 kr. pr. barn i alderen 0-14 år. Derudover får enlige forsørgere et supplerende tilskud på 650 kr. månedligt.
- Aftalen vil reducere gevinsten ved at tage et job.
- For en enlig mor med to børn på kontanthjælp reduceres gevinsten ved at tage et lavtlønsjob fra 4.900 kr. om måneden i dag til 3.100 kr. om måneden efter indførslen af det nye børnetilskud. Nettokompensationsgraden stiger fra 79 til 87 pct. Nettokompensationsgraden måler, hvor stor en overførselsindkomst mv. man har efter skat ift. hvor stor en indkomst efter skat man har i et lavtlønsjob.
- For en enlig mor med to børn på integrationsydelse reduceres gevinsten ved at gå fra passiv forsørgelse til et lavtlønsjob fra 6.400 kr. til 3.100 kr. (efter skat) om måneden, hvis hun har været mindst tre år i landet. Hvis hun har været mindre end tre år i landet, er det en reduktion fra 5.100 kr. til 3.100 kr. i stedet.

CEPOS har udarbejdet en analyse af Rød Bloks aftale¹ om 1) et midlertidigt børnetilskud for personer berørt af kontanthjælpsloftet eller integrationsydelsen og 2) højere integrationsydelse for forsørgere (ved at annullere den vedtagne reduktion i integrationsydelse på 2.000 kr. brutto om måneden pr. familie næste år²). Beregningen tager højde for alle ydelser (kontanthjælp, boligstøtte, børnecheck, grøn check, børnetilskud og skat) og fokuserer på, hvordan aftalen reducerer gevinsten ved at tage et job. Beregningen er foretaget af CEPOS på Finansministeriets familietypermodel.

Det nye børnetilskud udgør månedligt 700 kr. pr. barn af integrationsydelsesmodtagere og uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere, 600 kr. pr. barn af enlige kontanthjælpsmodtagere, og 550 kr. pr. barn af øvrige kontanthjælpsmodtagere³. Tilskuddet gives til børn i alderen 0-14 år. Derudover får enlige forsørgere et supplerende tilskud på 650 kr. månedligt.

Først gennemgås effekten for personer berørt af kontanthjælpsloftet af det nye børnetilskud. Herefter gennemgås effekterne for personer på integrationsydelse af både det nye børnetilskud og aflysningen af den allerede vedtagne (under VLAK-regeringen) nedsættelse af integrationsydelsen næste år med 2.000 kr. pr. familie.

ENLIG PÅ KONTANTHJÆLP

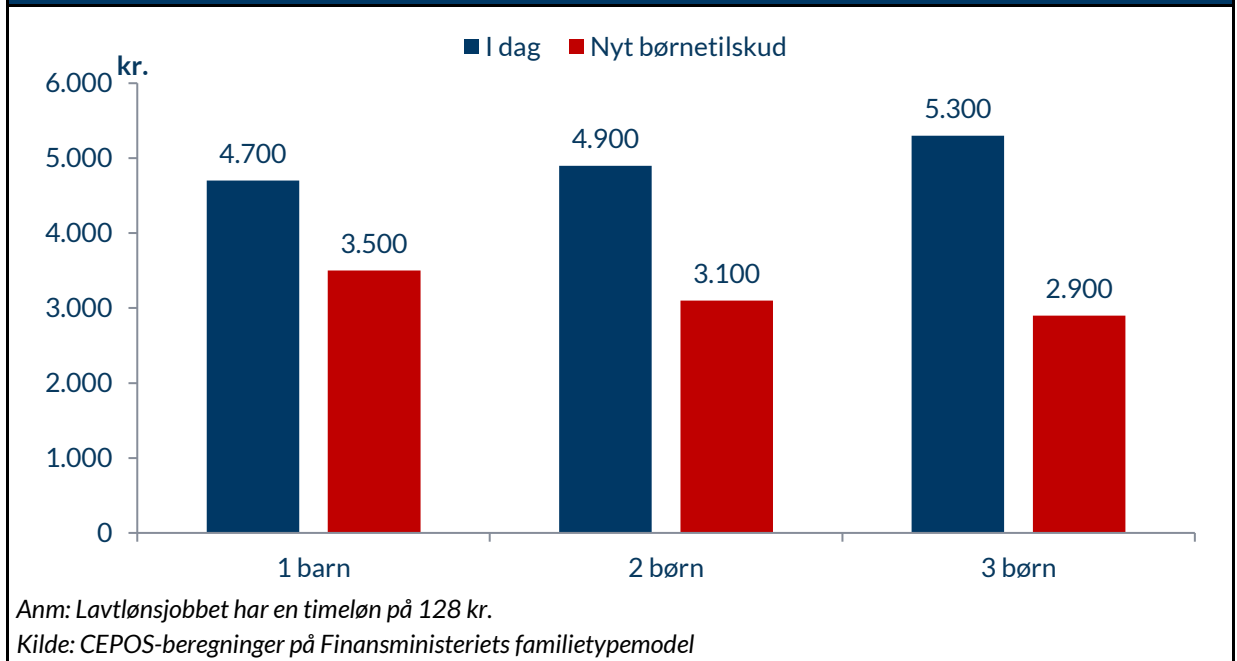
Forsørgere, der er berørt af kontanthjælpsloftet, vil få det nye børnetilskud. Det indebærer, at forskellen mellem at være i job og kontanthjælpsloft reduceres for mange børnefamilier. For en enlig mor med to børn er gevinsten ved at tage et lavtlønsjob til 128 kr. i timen på 4.900 kr. om måneden, jf. figur 1. Det reduceres til 3.100 kr. om måneden efter indførslen af det nye børnetilskud. Dvs. at guleroden ved at tage et lavtlønsjob reduceres med 1.800 kr. om måneden. For en enlig med 1 barn reduceres den månedlige gevinst ved et lavtlønsjob med 1.200 kr. om måneden.

¹ https://bm.dk/media/10660/aftaletekst_boernetilskud.pdf

² Gælder for familier der har været mindst tre år i landet

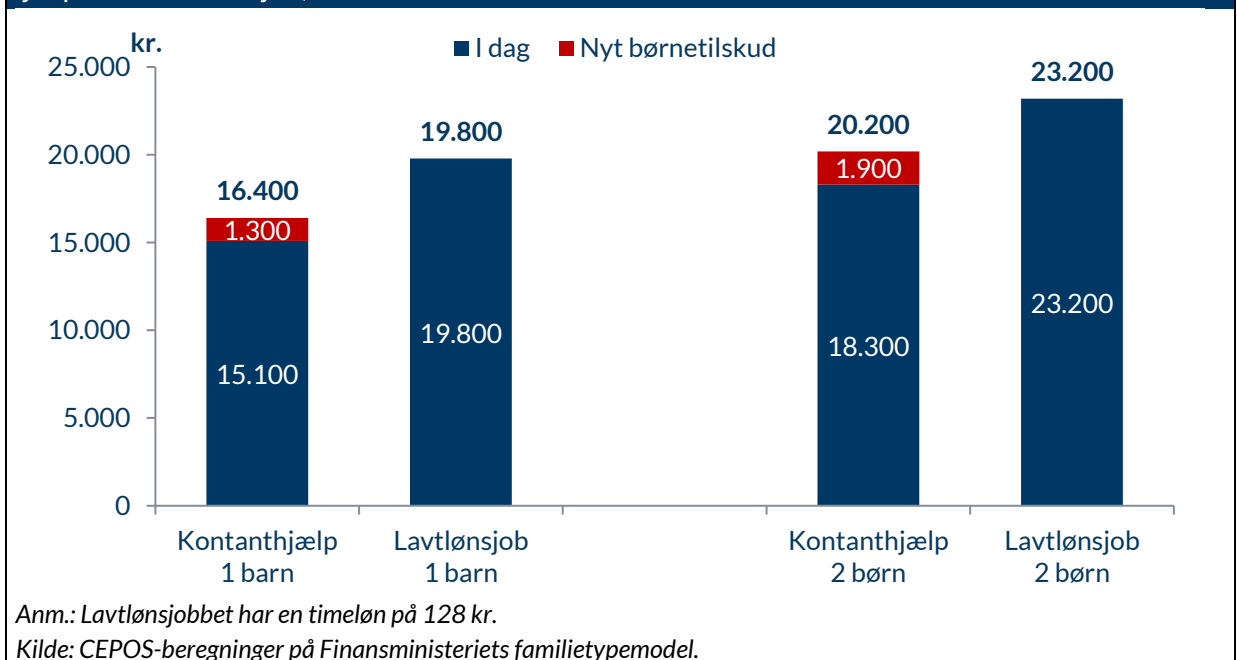
³ Den samlede værdi af det nye børnetilskud til familien kan dog højst svare til det tab, som kontanthjælpsloftet og indførslen af integrationsydelsen har betydet for familien

Figur 1. Forskelsbeløb pr. måned for en enlig kontanthjælpsmodtager ift. lavtlønsjob, 2019

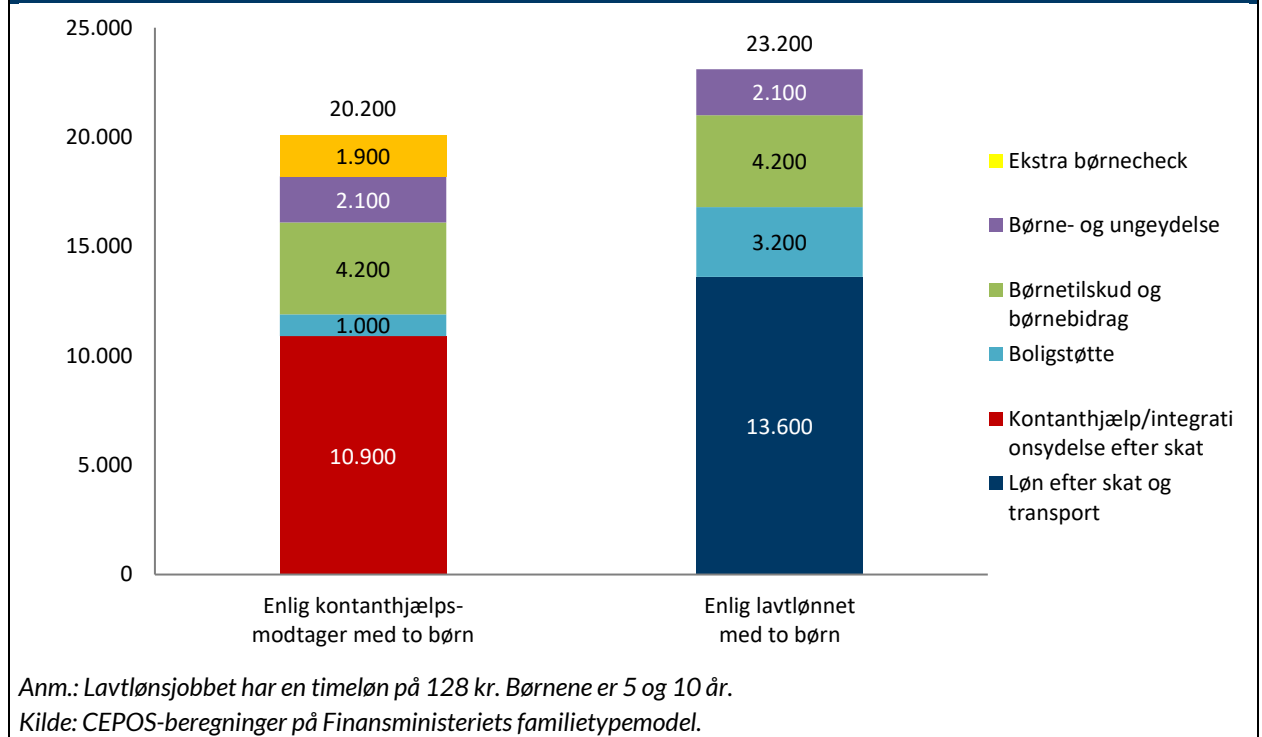
En enlig med to børn i et lavtlønsjob til 128 kr. i timen har en disponibel indkomst på 23.200 kr. om måneden, jf. figur 2. Under kontanthjælpsloftet får en enlig forsørger på kontanthjælp med 2 børn udbetalt 18.300 kr. om måneden i offentlige ydelser efter skat i 2019. Det stiger til 20.200 kr. med det nye børnetilskud. Disse beløb gælder alene de udbetalte ydelser. Hertil kommer eventuel økonomisk friplads i daginstitutioner pga. lav indkomst.

Figur 2. Disponibel indkomst pr. måned efter skat og transport for enlige forsørgere på kontanthjælp eller i lavtlønsjob, 2019

De udbetalte beløb stammer fra en række forskellige ydelser. Den enlige kontanthjælpsmodtager med to børn får 10.900 kr. i kontanthjælp efter skat. Hertil kommer 1.000 kr. i boligstøtte. Børne- og ungedydelsen bidrager med 2.100 kr. pr. måned, mens familien får udbetalt 4.200 kr. om måneden i børnebidrag⁴ og børnetilskud, jf. figur 3.

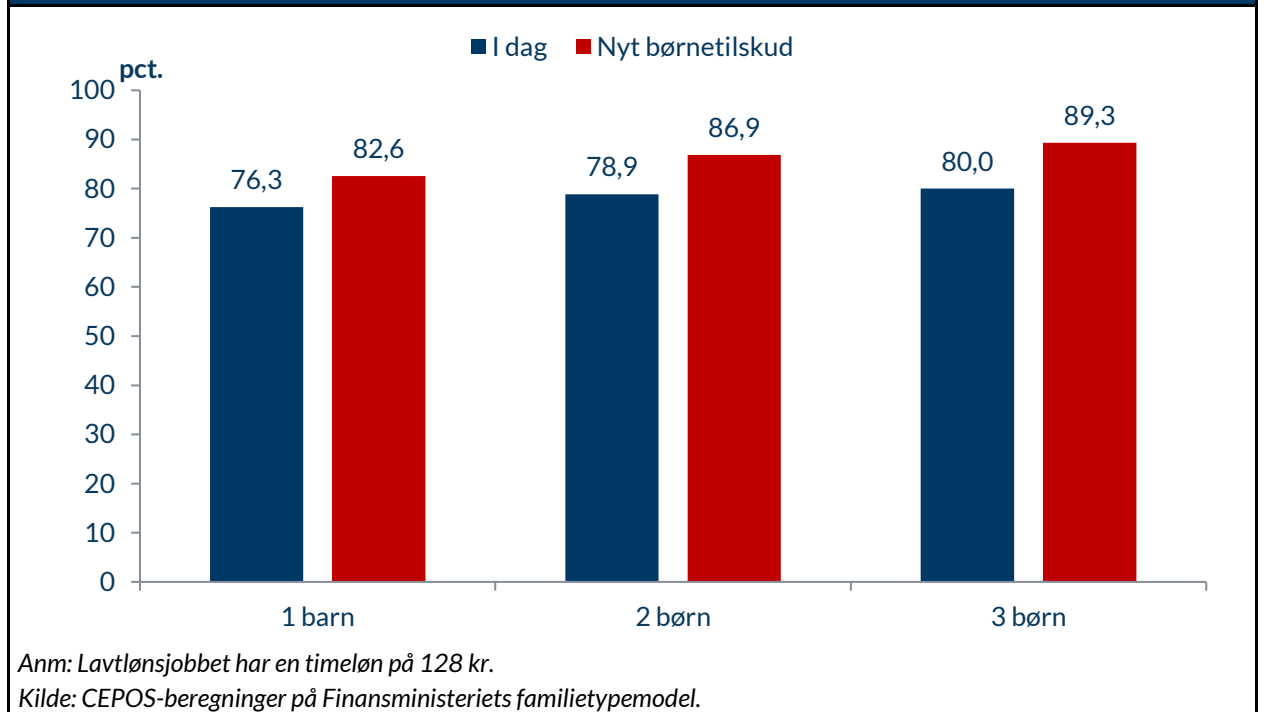
Figur 3. Disponibel indkomst pr. måned efter skat og transport for enlige forsørgere med to børn på kontanthjælp eller i lavtlønsjob

En anden måde at betragte gevinsten ved at tage et arbejde er at se på nettokompensationsgraden. Nettokompensationsgraden måler, hvor stor en overførselsindkomst mv. man har efter skat ift. hvor stor en indkomst efter skat og transportudgifter man har i et lavtlønsjob. Nettokompensationsgraden for en enlig med to børn på kontanthjælp stiger fra 79 til 87 pct. som følge af aftalen, jf. figur 4.

⁴ Børnebidraget betales som udgangspunkt af den anden forælder. Hvis børnebidraget ikke bliver betalt af den anden forælder, kan man få børnebidraget udbetalt fra Udbetaling Danmark, der derefter vil søge at opkræve beløbet af den anden forælder.

Figur 4. Nettokompensationsgrader (målt ift. lavtlønsjob) for en enlig på kontanthjælp, 2019

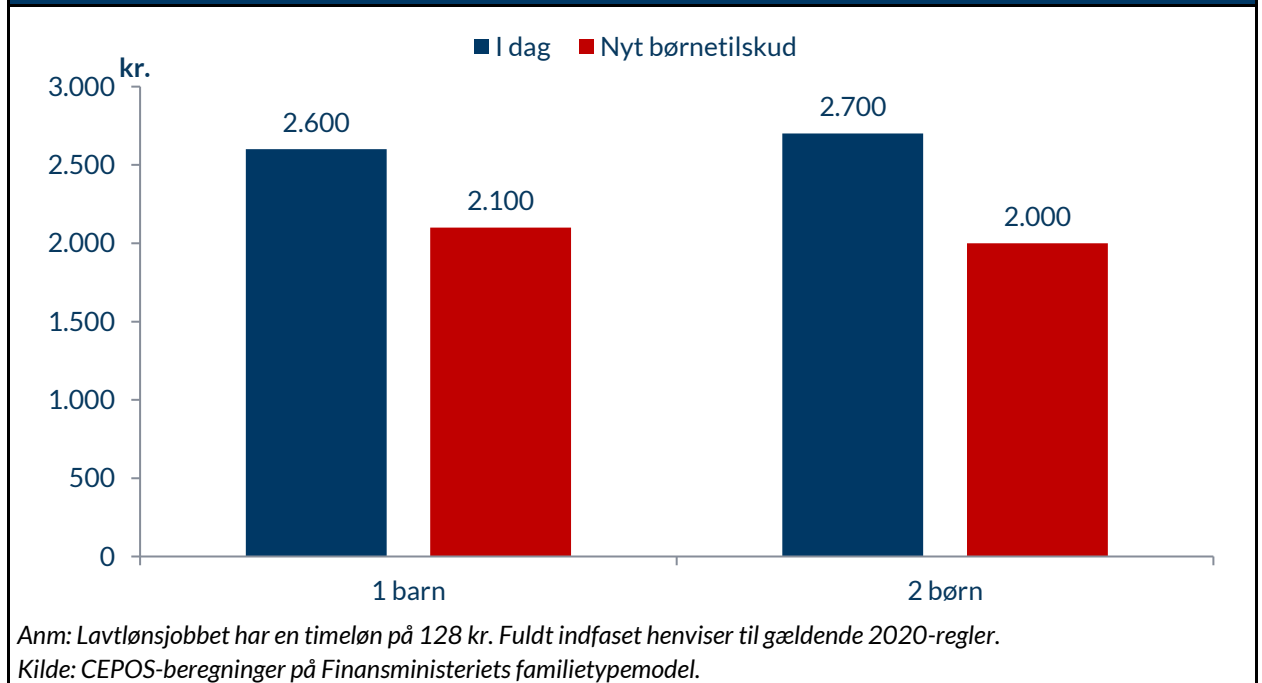

PAR PÅ KONTANTHJÆLP

Aftalen om et nyt børnetilskud til personer, som er berørt af kontanthjælpsloftet, mindsker gevinsten ved at tage et job for et par på kontanthjælp. For et par med et barn reduceres forskelsbeløbet med 500 kr. fra 2.600 kr. til 2.100 kr. Hvis parret har to børn, reduceres forskelsbeløbet med 700 kr. fra 2.700 kr. til 2.000 kr., jf. figur 5.

For et par med 2 børn udgør det nye børnetilskud ca. 1.100 kr. Når forskelsbeløbet reduceres med ca. 700 kr., skyldes det de særlige begrænsningsregler, som aftalen indeholder.

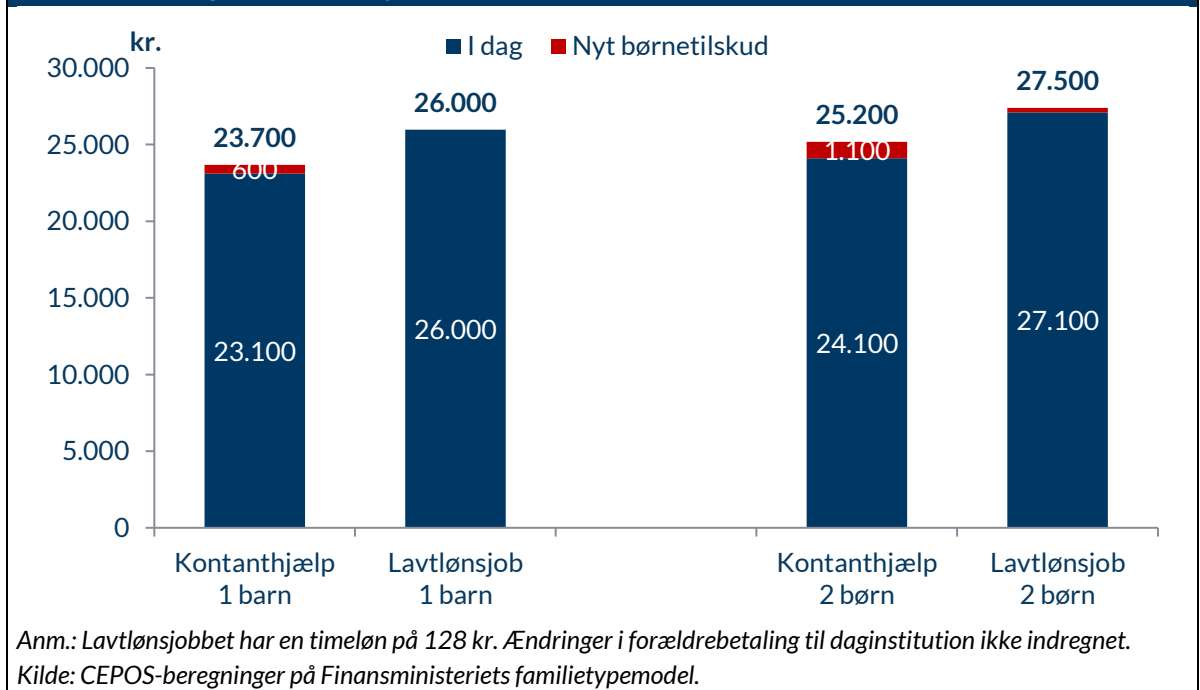
Figur 5. Forskelsbeløb pr. måned for et par på kontanthjælp og et scenarie hvor den ene kommer i lavtlønsjob, 2019

Et kontanthjælpspar med et barn har med det nye børnetilskud en disponibel indkomst på 23.700 kr. om måneden, jf. figur 6. Hvis den ene tager et lavtlønsjob, stiger familiens disponible indkomst til 26.000 kr.⁵

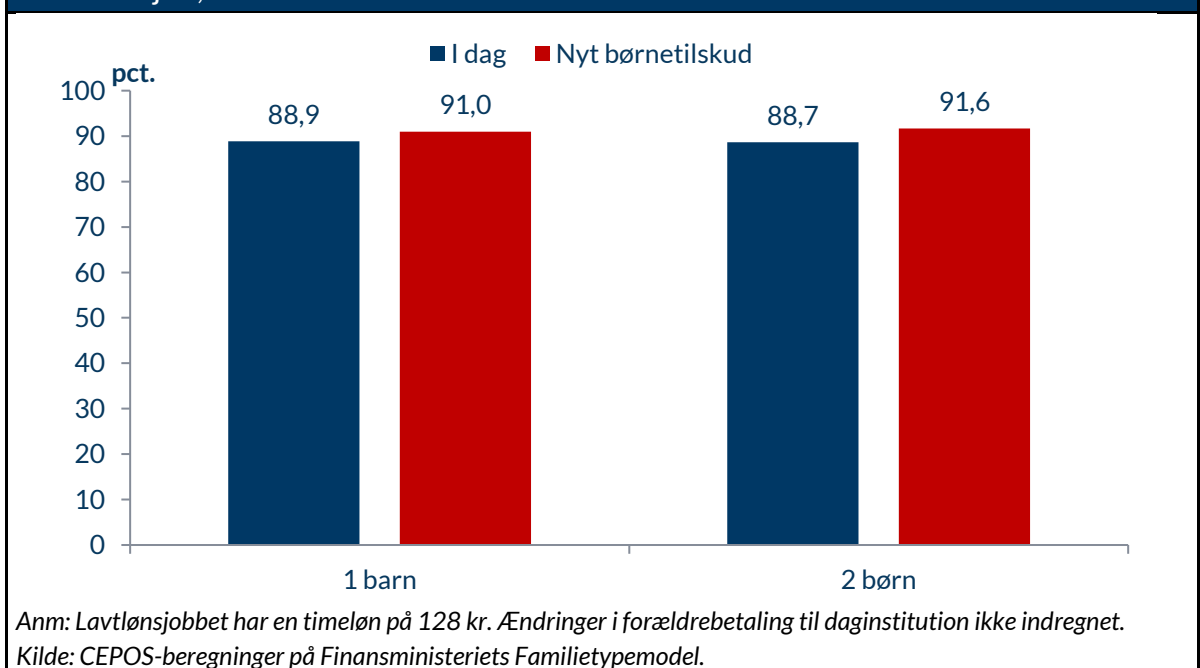
⁵ Forskellen på de to beløb er umiddelbart 2.300 kr. Når forskelsbeløbet i figur 5 er angivet til 2.100 kr., skyldes det, at det der også er medregnet, at familien vil skulle betale 200-300 kr. mere for daginstitution, hvis den ene tager et lavtlønsjob.

Figur 6. Disponibel indkomst pr. måned efter skat og transport for par på kontanthjælp og par hvor den ene tager et lavtlønsjob, 2019

Nettokompensationsgraden for et par med to børn på kontanthjælp stiger fra 89 til 92 pct. som følge af aftalen, jf. figur 7.

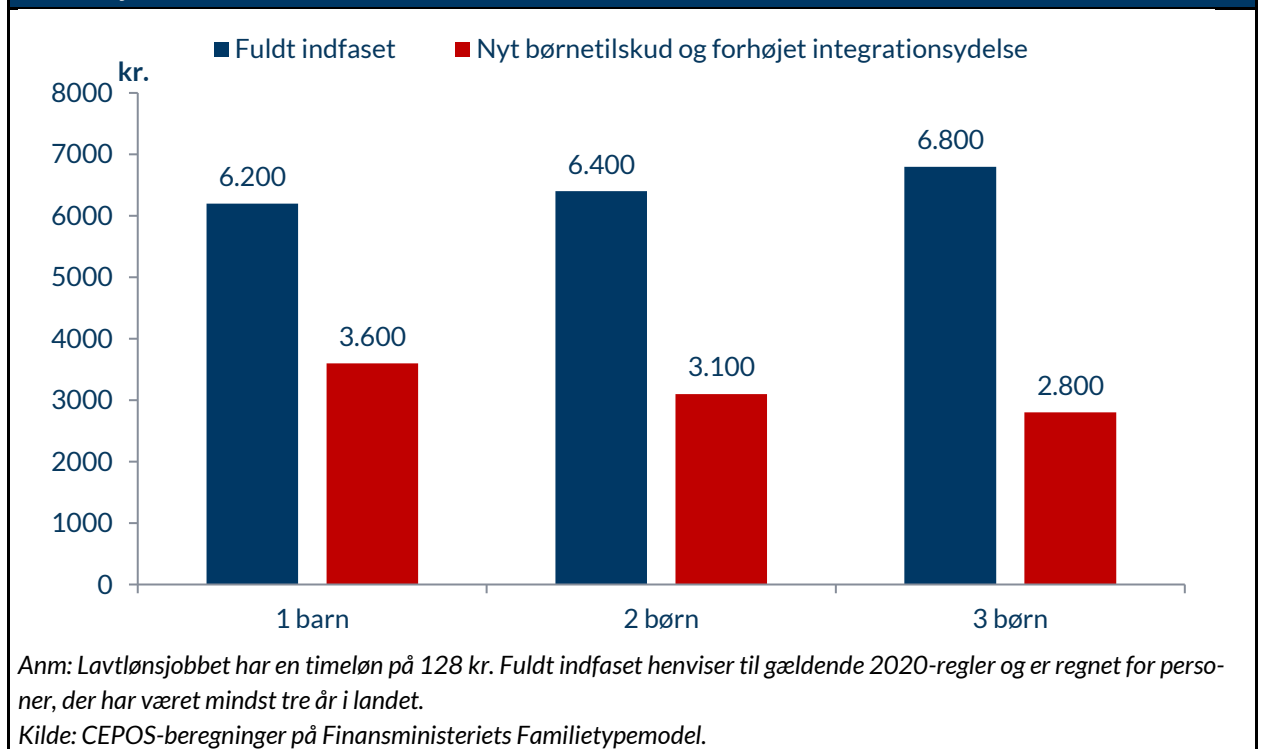
Figur 7. Nettokompensationsgrader for et par kontanthjælp målt ift. at den ene tager et lavtlønsjob, 2019

ENLIG FORSØRGER PÅ INTEGRATIONSYDELSE

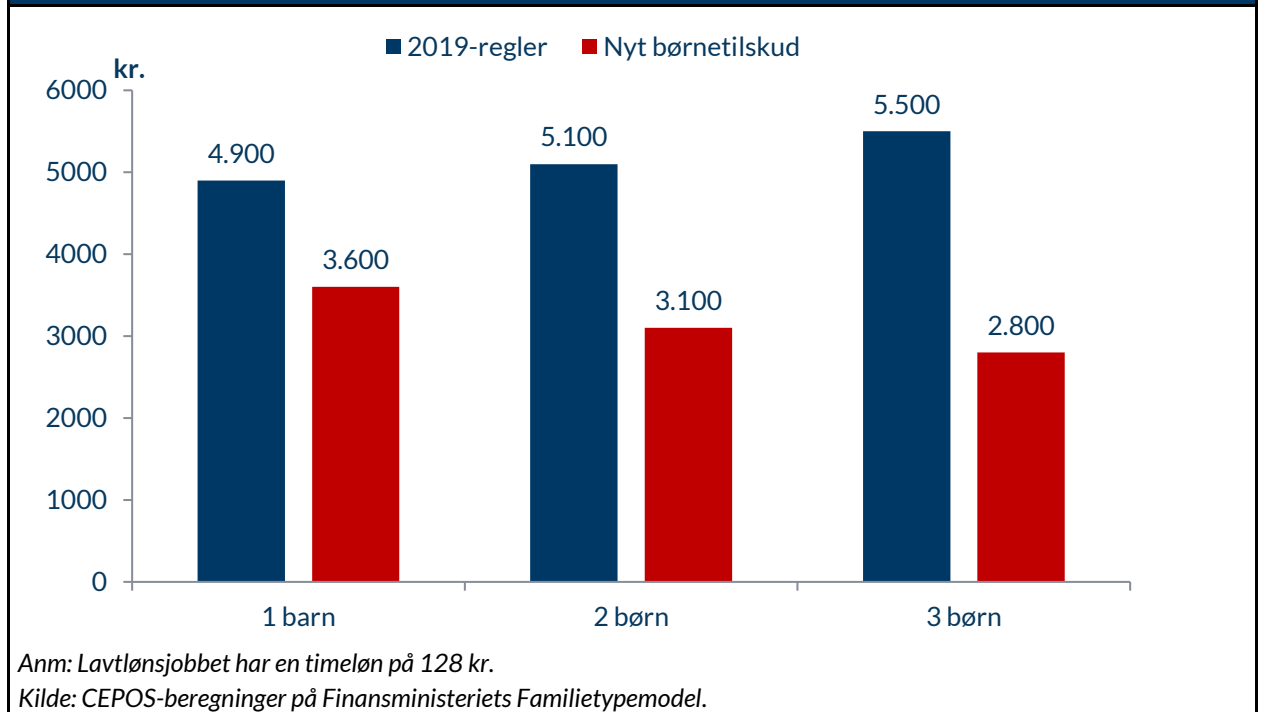
Forsørgere på integrationsydelse får gavn af det nye børnetilskud. Hvis de har været mindst tre år i landet, får de desuden også gavn af, at den allerede (under VLAK-regeringen) vedtagne reduktion i integrationsydelsen næste år ophæves. Betragtes en enlig mor med to børn, som har været mindst tre år i landet, så reduceres gevinsten ved et lavtlønsjob fra 6.400 kr. til 3.100 kr. om måneden, jf. figur 8. Det vil reducere beskæftigelsen og forringe integrationen på arbejdsmarkedet.

Figur 8. Forskelsbeløb pr. måned for en enlig på integrationsydelse (fuldt indfaset) ift. lavtlønsjob, 2019

Indtil den enlige mor har været tre år i landet, ville hun ikke være blevet ramt af den vedtagne reduktion i integrationsydelse og derfor heller ikke få gavn af, at den bliver annulleret. Ændringen i forskelsbeløb kommer således kun fra det nye børnetilskud. Gevinsten ved at komme i arbejde reduceres som følge af aftalen fra 5.100 til 3.100 kr. om måneden jf. figur 9.

Figur 9. Forskelsbeløb pr. måned for en enlig på integrationsydelse (der har været mindre end tre år i landet) ift. lavtlønsjob, 2019

PAR PÅ INTEGRATIONSYDELSE

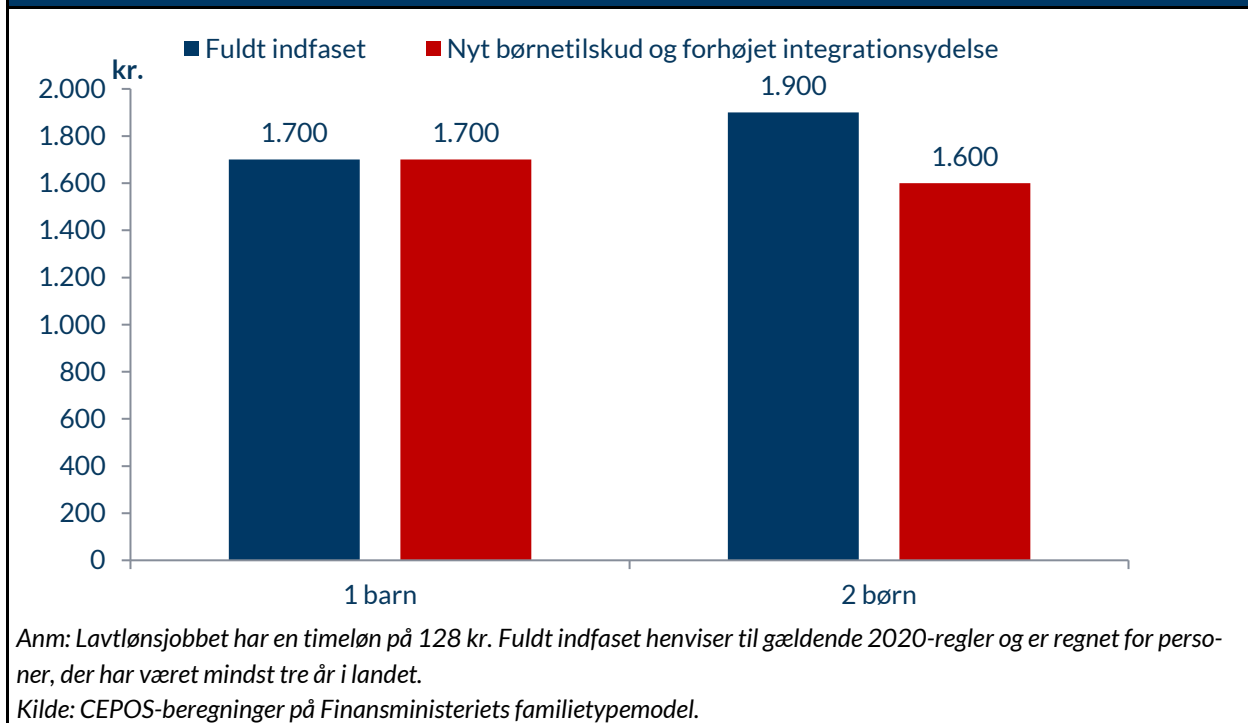
Modsat for enlige på integrationsydelse påvirker aftalen kun i begrænset omfang gevinsten ved at tage et lavtlønsjob for par på integrationsydelse med børn. Et par på integrationsydelse med et barn får en gevinst på 1.700 kr., hvis den ene tager et job både før og efter aftalen, jf. figur 10.

Det nye børnetilskud for personer på integrationsydelse ændrer ikke på gevinsten ved, at den ene i et par på integrationsydelse tager et lavtlønsarbejde. Hvis den ene person tager et lavtlønsarbejde, vil familien modtage supplerende integrationsydelse og er derfor fortsat berettiget til det nye børnetilskud.

Den vedtagne reduktion af integrationsydelse med 2.000 kr. næste år påvirker næsten heller ikke forskelsbeløbet. Den modregning som sker i familiens integrationsydelse som følge af familiens lønindkomst, er nemlig fuldstændig den samme uanset om integrationsydelsen er 2.000 kr. større eller mindre.

For et par på integrationsydelse med to børn reduceres gevinsten ved at tage et job med 300 kr., som følge af aftalen, jf. figur 10. Denne reduktion sker kun for par, der har været mindst tre år i landet. For par der har været mindre end tre år i landet, bliver forskelsbeløbene ikke påvirkede af aftalen.

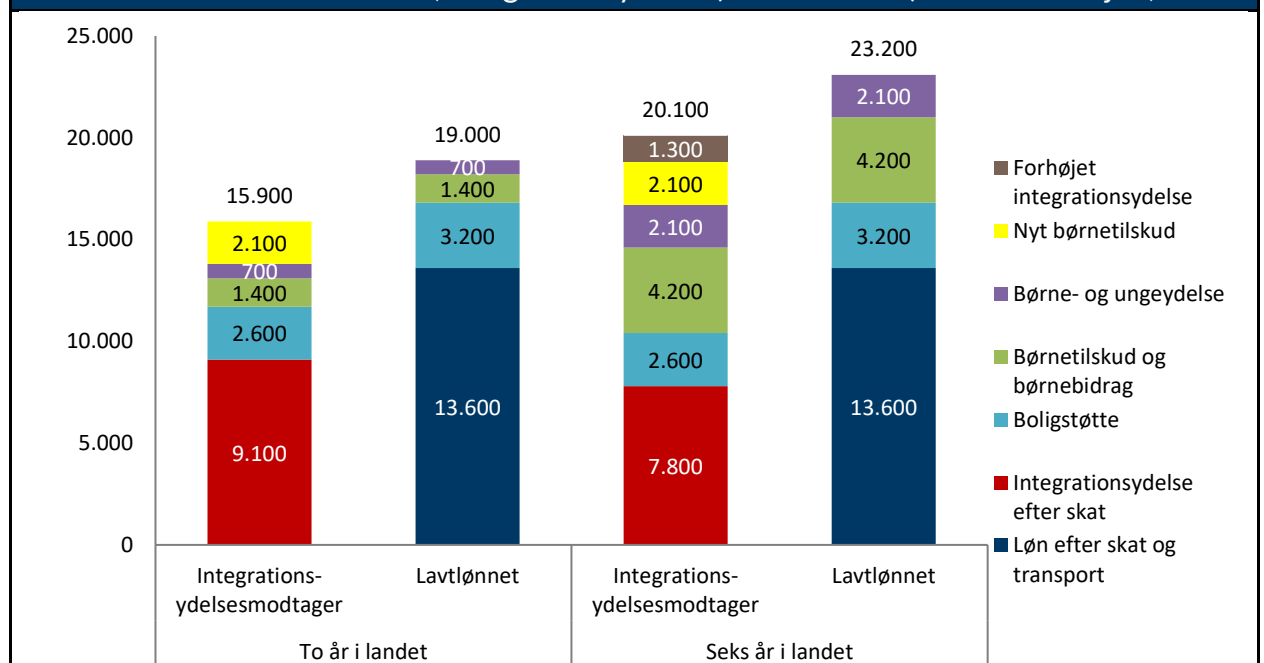
Figur 10. Forskelsbeløb pr. måned for et par på integrationsydelse (fuldt indfaset) og et scenarie hvor den ene kommer i lavtlønsjob, 2019

APPENDIKS 1

For at være berettiget til fuld børnefamilieydelse og børnetilskud (dog ikke det nye børnetilskud) skal man have været i Danmark i mindst seks år. Den annullerede nedsættelse af integrationsydelse ville kun have påvirket personer, der har været mindst tre år i landet. I Figur A1 er vist den disponible indkomst for en person der har været i landet i to hhv. seks år, hvis vedkommende er på integrationsydelse eller i lavtlønsjob. Da man får det samme beløb i børnefamilieydelse og børnetilskud, uanset om man er på integrationsydelse eller i job, påvirkes forskelsbeløbet ikke af, hvor lang tid man har været i landet.

Figur A1. Udbetalte ydelser/løn pr. måned for en enlig forsørger med to børn, der har været hhv. to eller seks år i landet, integrationsydelse (fuldt indfaset) eller lavtlønsjob, 2019

Anm: Lavtlønsjobbet har en timeløn på 128 kr. Fuldt indfaset henviser til gældende 2020-regler. Børnene er 5 og 10 år.
 Kilde: CEPOS-beregninger på Finansministeriets Familietypemodell.

Nettokompensationsgraden for en enlig med to børn på integrationsydelse, der har været mindst seks år i landet, stiger fra 72 til 87 pct. som følge af aftalen, jf. figur A2.

Figur A2. Nettokompensationsgrader (målt ift. lavtlønsjob) for en enlig på integrationsydelse (fuldt indfaset), 2019

